

Bölüm 4 — Fona ne için ihtiyacınız var

1) Misyon, strateji, sürdürülebilirlik

Bu eğitim kılavuzunda fon yönetimi teriminin çok geniş bir anlamda kullanıyoruz. Fon yönetimi genellikle, bütçeleme, muhasebe ve finansal kaynakların kontrolünü içerir de, burada bu terimin başarılı bir kaynak geliştirme sürecinin çeşitli unsurlarını da kapsadığını gördük:

- kaynak geliştirme ve fon kaynakları hakkında bilgi
- projelerin gelişimi ve kalite kontrolü
- bütçeleme, muhasebe ve kontrol
- raporlama ve “ilişkiye dayalı kaynak geliştirme”.

Projenizin ya da örgütünüzün misyonu, stratejisi ve sürdürülebilirliği kaynak geliştirme çabalarınızın başlangıç noktası olmalıdır. Bu nedenle bu konulara eğitim kılavuzunun bu ikinci kısmının başında yer verdik.

Örgütünüzü ya da projeleri düşündüğünüzde aklınıza ilk olarak neyi başarmak istediğiniz mi yoksa nasıl para bulacağınız mı geliyor?

İlk yaklaşımı benimsemiş olduğunuzu ve finansal planlamanın ayrıntılarına girmeden ve kaynak geliştirmeye başlamadan önce fikrinizi geliştirdiğinizi ve proje planlaması yaptığınızı varsayıyoruz.

Para, örgütünüzün ya da projenizin “misyonunun” gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan temel araçlardan biridir; planladığınız etkinliğin amacı, bu amaç doğrultusundaki aşamaların ortaya konduğu bir “stratejik plana” dönüştürülmelidir. Para belli bir işin “sürdürülebilir” olmasının anahtarıdır. Sürekli bir gelir akışı sağlamak ve bunu iyi kullanmak çalışmanızın uzun ömürlü olabilmesi için çok önemlidir.

Yine de sağlanan amaç ve misyon bilincin yanı sıra projenin tüm süreç boyunca sürdürülebilir olmasını sağlayacak, iyi araştırılmış yapısal bir stratejik plan kaynak geliştirme görevinizi kolaylaştıracaktır. Bu fonverenleri etkileyecek ve maddi desteklerini alabilmeniz için önemli olacaktır.

Misyon - stratejik plan - sürdürülebilirlik: iyi bir kaynak geliştirme sorumlusu için temel kavramlar

Misyon = örgütünüzün ya da projenizin genel amacı ve yönü

Stratejik plan = amacınıza ulaşmak için atmanız gereken daha büyük adımlar

Sürdürülebilirlik = projenizin amaçlanan süresi boyunca yürümesini sağlama becerisi

Eğer henüz, ne yapacağınız ya da nasıl yapacağınız konusunda net bir planınız yoksa, konu üzerinde daha fazla zaman harcamanızı ve örgüt yönetimi ve proje yönetimi hakkındaki eğitim kılavuzları gibi bazı kaynaklara başvurmanızı tavsiye ederiz.⁷

7. Bu konularda İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, STK Çalışmaları - Eğitim Kitapları dizisinde bulunan *Stratejik Düşünme - Strateji Geliştirme* kitabına bakılabilir (Editörün notu).

Nasıl bir örgütsünüz?

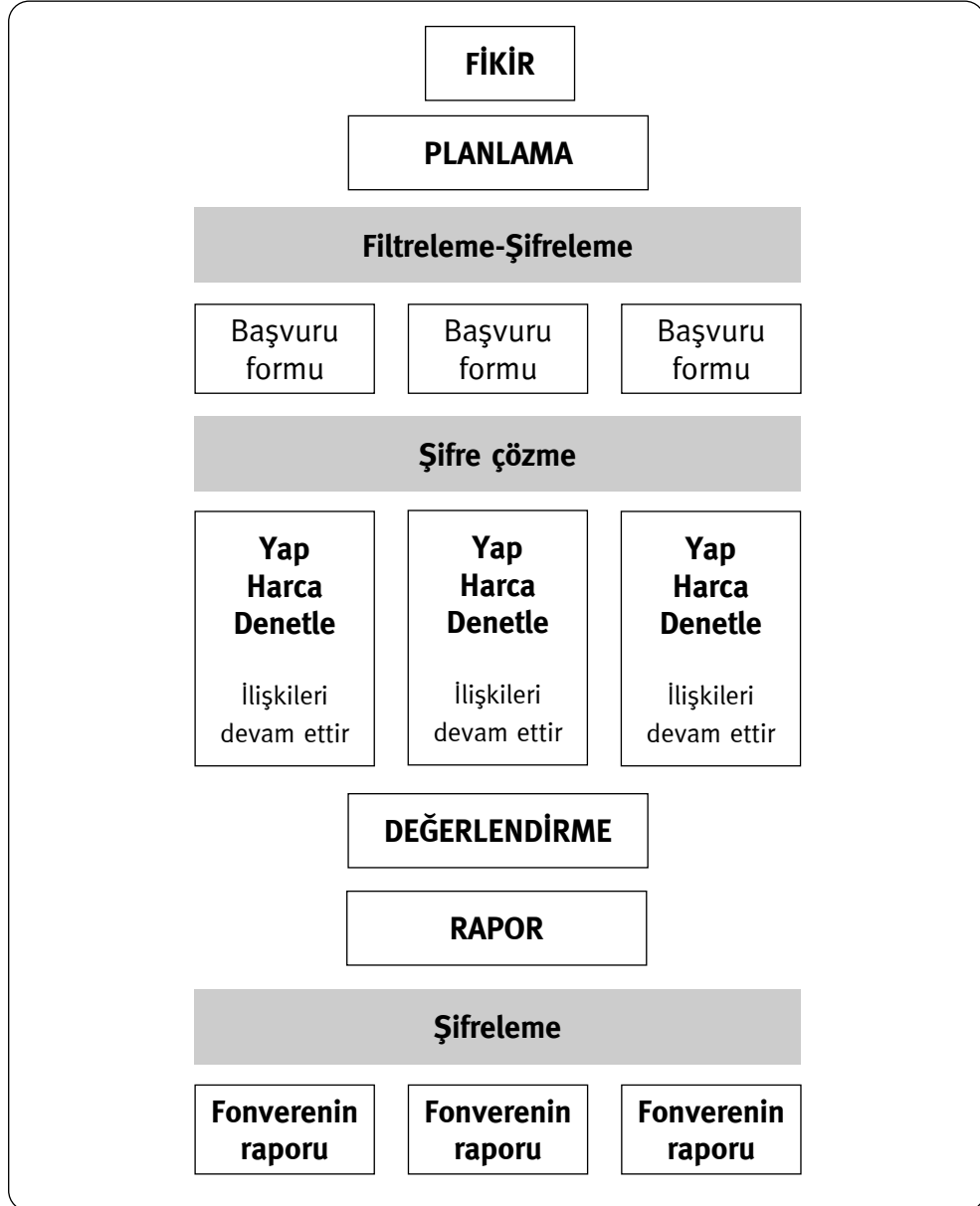
Kendinizi anlamak başkalarının da sizi anlamalarını sağlamada ilk adımdır – ve bağışçılarınızla olan ilişkinizin önemli bir parçasıdır. Bir örgüt olarak yapınız, etik değerleriniz, misyonunuz, amacınız ve stratejileriniz konusunda netleşmiş olmanız gerekir.

Kendinizi bir bağışçının yerine koyun. Para vereceğiniz bir örgüt hakkında ne bilmek isterdiniz?

- İşin içinde kimler var ve oraya nasıl gelmişler?
- Paranın hesabını kim veriyor ve çalışma arkadaşları hesap verebilir olmasını nasıl sağlıyor?
- Ne gibi bir raporlama yapısı var?
- Etkinliklerin ya da verilen hizmetlerin kalitesini kontrol eden başka bir yapı var mı?
- Parayı etkin ve sorumlu bir şekilde kullanacaklarını nereden bilebilirim?

2) Fon Şifrelemesi

Fon Şifrelemesi

Yukarıdaki diyagram, fonlama sürecine yoğunlaşarak bir projenin çeşitli aşamalarını gösteriyor. Özellikle de, proje mesajlarını şifreleme, filtreden geçirme ve çözme gibi belli bazı görevleri olan kişilerin bulunduğu noktalara dikkat çekiyor. Kaynak geliştirme sorumlusu birçok açıdan, projenin ve fonverenin dilleri arasında bir çevirmenlik görevi üstlenir. Tabii fonverenler değişik diller konuşurlar, bu doğrultuda kaynak geliştirme sorumlusunun değişik dilleri konuşuyor olması önemlidir.

Projenin ana fikri ortaya çıkıp, ilk planlama aşaması geçildikten sonra, kaynak geliştirme görevlisinin görevi proje hakkında toplanmış olan bilgileri fonverenin kullanabileceği bir format ve dile “çevirmektir.” Kaynak geliştirme görevlisi potansiyel fonveren için uygun ve geçerli olmayacak bilgileri de bu aşamada elemelidir. Bu işlemin başarısı kaynak geliştirme görevlisinin fonvereni ne kadar iyi anladığına bağlıdır. Başarılı bir başvuru için fonverenin dilini ve gündemini bilmek, başvuruyu dikkatli ve ayrıntılı bir şekilde hazırlamak kadar önemlidir. Eğer fonveren sadece bir A4 kağıdın tek yüzü kadar bir metin istiyorsa, altı sayfalık renkli bir broşür pek hoş karşılanmayacaktır.

Coyote'nin ipucu #8

Başarılı bir başvuru için fonverenin dilini ve gündemini bilmek, başvuruyu dikkatli ve ayrıntılı bir şekilde hazırlamak kadar önemlidir.

- Fonveren hakkında ne gibi bilgi kaynaklarına sahipsiniz?
- Bilgi alabilmenizin önünde ne gibi engeller var ve bunları nasıl aşabilirsiniz?
- Geçmişte fonverenlerle yaptığınız çalışmalardan kazandığınız deneyimi nasıl kullanabilirsiniz?

Fonverenden gelen olumlu cevap sonrası, kaynak geliştirme görevlisi bu cevapla birlikte gelen mesajı çözümlemelidir. Fonverenin koştuğu şartlar nelerdir? Paranın nasıl kullanılacağına yönelik kısıtlamalar nelerdir? Zamanlamayı nasıl belirlemişlerdir ve bu, projenin yönetilmesini nasıl etkileyecektir?

Verilen para (ya da aynı katkılar) tabii ki projenin ilerlemesini sağlayacaktır. Diyagramda da belirtildiği gibi bu süreç “yapmayı”, “harcamayı”, “izlemeyi”, ve “ilişkilerin devam ettirilmesini” içerir. Daha sonra değerlendirme (fonverenler açısından çok önemli bir bölümdür) ve rapor hazırlama aşamasına gelinir. Rapor fonverenlerin bireysel raporları için gerekli bilgileri sağlayacaktır ancak filtreleme ve şifreleme gerekir – ancak bu bilgi çarpıtılarak ya da fonverene yanlış bilgi verilerek yapılmamalı, (tam tersine) fonverenler bekledikleri cevapları talep ettikleri formata uygun bir şekilde almalıdırlar. Fonverenlerin okumakla yükümlü oldukları birçok rapor vardır bu nedenle ortak formata uymak genel bir şarttır. Vermekle yükümlü olduğunuz kısa raporun yanı sıra kapsamlı raporunuzu isteyip istemediklerini sormanıza deşebilir.

İşin içinde kimler var?

Kaynak geliştirmeden sorumlu kişinin tüm projeye hakim ve onun her parçasını fikir ve önerilerle besleme özgürlüğüne sahip olmasının gerekliliği açıkça ortadadır. Bu, kaynak geliştirme işini bu kişinin tek başına yapacağı anlamına gelmez. Halkla ilişkiler ve pazarlama örneğinde olduğu gibi projeye ilgili herkesin yapabileceği bir katkı vardır, bu katkı uygun davranmak ve örgütün itibarına zarar vermemekten ibaret bile olabilir.

Bir proje için kaynak toplamak işin ayrılmaz parçası olarak görülmelidir – hatta bazılarının tek katılımları bu olabilir. Kaynak geliştirme çabalarını başarıya ulaştırmak için tüm paydaşların yaratıcılığını ve enerjisini bir araya getirmeye çalışın. Bu, fonverenlere, bulabileceğiniz her kaynağı en iyi şekilde kullanmaya çalışan kaliteli bir projeniz olduğu işaretini verecektir.

